

Procedury postępowania w sytuacji agresywnego zachowania ucznia w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Siewierzu

Podstawa prawna

- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 , z późn. zm.)*
- *Art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910)*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591).*

Mając na celu eliminowanie przyczyn i przejawów niewłaściwych zachowań, uczynienie oddziaływań wychowawczych bardziej skutecznymi i trafnymi, opracowano procedury postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo. Wypracowane procedury postępowania mają też na celu zwiększenie bezpieczeństwa życia w szkole oraz ułatwienie i ujednolicenie postępowania osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo uczniów.

Pojęcie sytuacji trudnej wychowawczo:

Sytuacja trudna lub krytyczna najczęściej zachodzi, gdy nauczyciel spotyka się z niewłaściwymi postawami uczniów, dezorganizującymi pracę na zajęciach lekcyjnych i poza nimi, a także utrudniającymi realizację i przebieg procesu dydaktyczno-wychowawczego i zagrażającym innym uczniom.

Cele procedury:

- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach trudnych;
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych poprzez wskazanie działań profilaktycznych;
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Warunki konieczne do stosowania procedur:

Aдекватne postępowanie w sytuacjach trudnych lub krytycznych wymaga dobrego rozpoznania problemu, zdarzenia, pełnej wiedzy na temat ucznia i jego rodziny, rozpoznania motywów postępowania i zastosowania odpowiedniej procedury postępowania. Nauczyciele i wychowawcy mogą wspierać się pomocą pedagoga, nadzoru pedagogicznego, personelu medycznego, pracowników obsługi szkoły oraz liczyć na wsparcie Policji, Sądu ds. Rodziny i Nieletnich, poradni specjalistycznych. Skuteczność zastosowania procedur wymaga dobrej współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Metody, którymi można to osiągnąć to:

- zebrania klasowe integracyjne;
- spotkania indywidualne z wychowawcą;

- spotkania typu wychowawca – pedagog szkolny – rodzic, które można -poszerzyć w zależności od sytuacji o dyrektora, nauczyciela uczącego;
- dzienniczek ucznia z informacjami o zaistniałych sytuacjach;
- kontakty listowne, telefoniczne, mailowe z rodzicami;
- udział rodziców w działaniach wychowawczych szkoły.

Procedury postępowania w przypadku agresji słownej:

Działania profilaktyczne:

1. Omówienie problematyki na Radzie Pedagogicznej – szkolenie wewnętrzne lub zewnętrzne.
2. Zapoznanie uczniów z konsekwencjami karnymi agresji słownej – spotkanie z przedstawicielem Policji i innych służb.
3. Zapoznanie uczniów i rodziców ze sposobem postępowania w przypadku wystąpienia agresji słownej – wdrażanie procedury.

Zasady postępowania w przypadku wystąpienia agresji słownej ucznia:

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, będący świadkiem agresji słownej, zobowiązany jest do natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację, tzn.:
 - zareagować i powstrzymać dalszą agresję słowną – wyjaśnić z uczniem bądź uczennicą jego zachowanie;
 - zgłosić fakt do wychowawcy bądź członka zespołu PPP
 - zanotować zaistniałe zdarzenie w dzienniku lekcyjnym.
2. Wychowawca bądź członek zespołu PPP przeprowadza rozmowę o charakterze ostrzegawczym z uczniem bądź uczniami biorącymi udział w zachowaniu agresywnym, celem ustalenia przyczyn – konfrontacja zdarzenia.
3. Wychowawca bądź członek zespołu PPP informuje uczniów o konsekwencjach zachowania agresywnego, zgodnych ze Statutem Szkoły Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Siewierzu.
4. Wychowawca powiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji. Fakt rozmowy z rodzicem wychowawca odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.
5. W przypadku powtarzających się aktów agresji słownej lub pojawiającego się nasilenia przejawów agresji słownej u ucznia, wychowawca zwraca się z prośbą o pomoc do Dyrektora Szkoły.

6. Dyrektor Szkoły przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców i wychowawcy, członka zespołu PPP. Zobowiązuje rodziców do podjęcia działań wychowawczych zapobiegających agresji słownej przez ucznia.

7. W przypadku **braku poprawy zachowania ucznia**, Dyrektor podejmuje działania dyscyplinujące zgodnie ze Statutem.

Działania naprawcze:

Współpraca pomiędzy wychowawcą, dyrektorem, zespołem PPP – monitoring zachowania ucznia. Zajęcia profilaktyczne z uczniami na temat właściwego zachowania. Objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną (np. zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia indywidualne)

Procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia względem siebie lub innych:

Działania profilaktyczne:

1. Omówienie problematyki na Radzie Pedagogicznej – szkolenie wewnętrzne lub zewnętrzne.
2. Zapoznanie uczniów z procedurą w czasie godzin wychowawczych.
3. Zapoznanie rodziców z procedurą w czasie zebrania.
4. Poruszenie problematyki agresywnego zachowania, pomocy uczniom przejawiającym agresywne zachowanie oraz poszkodowanym w czasie spotkań z Zespołem PPP, wychowawcą klasy i innymi nauczycielami.

Zasady postępowania w przypadku wystąpienia agresywnego zachowania ucznia:

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania uczniów, jest zobowiązany do:
 - natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację;
 - odizolowanie ucznia zachowującego się agresywnie od grupy;
 - wezwanie, w razie potrzeby, do pomocy innego nauczyciela, pracownika, dyrektora szkoły.
2. Jeżeli to możliwe, ustala przyczynę agresji. Przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu, uświadamiając im nieodpowiednie zachowanie. O zajściu informuje się wychowawcę i zespół PPP.
3. Wychowawca informuje rodziców ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na konieczność przeprowadzenia przez rodziców rozmowy z dzieckiem (możliwe

formy przekazu: ustna z potwierdzeniem notatką z rozmowy, pisemna – przez dziennik elektroniczny).

4. Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego, otrzymuje uwagę lub naganę wpisaną przez nauczyciela do dziennika lekcyjnego.

5. Jeśli **zachowanie ucznia nie ulega poprawie**, wychowawca zwraca się z pisemną lub telefoniczną prośbą o zgłoszenie się rodzica (prawnego opiekuna) do szkoły:

- przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego;
- na prośbę wychowawcy rozmowę może przeprowadzić członek zespołu PPP, analizując przyczyny niewłaściwego zachowania ucznia, pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych.

6. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (pobicia, zaczepianie, nękanie itp.), wychowawca wskazuje rodzicom potrzebę przeprowadzenia specjalistycznych badań specjalistycznych, w celu otrzymania dalszych wskazówek dotyczących prowadzenia ucznia.

7. W przypadku konieczności zdyscyplinowania ucznia wyjątkowo agresywnego bądź przejawiającego zachowania agresywne, zagrażające zdrowiu, poinformowane zostaje pogotowie ratunkowe oraz rodzice dziecka w celu podjęcia interwencji zapewniającej bezpieczeństwo uczniom i pracownikom szkoły.

8. W przypadku **braku współpracy rodziców/opiekunów ucznia ze szkołą** (np. niestawianie się na spotkania, odmowa badania w poradni specjalistycznej, zatajanie wyników badania w poradni, uniemożliwianie zasięgnięcia opinii u specjalistów zajmujących się dzieckiem) lub braku poprawy w zachowaniu, następuje w porozumieniu z wychowawcą klasy, zespołem PPP, pisemne skierowanie sprawy przez dyrektora do adekwatnej instytucji typu Policja, OPS, Wydział Sądu Rodzinnego itp.

Działania naprawcze:

1. Współpraca pomiędzy wychowawcą, dyrektorem, pedagogiem szkolnym – monitoring zachowania ucznia.

Zajęcia profilaktyczne z uczniami na temat właściwego zachowania. Objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną (np. zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia indywidualne)

Procedury postępowania w przypadku zachowania autoagresywnego ucznia:

Działania profilaktyczne:

1. Omówienie problematyki na Radzie Pedagogicznej – szkolenie wewnętrzne lub zewnętrzne.

2. Zapoznanie rodziców z procedurą w czasie zebrania.

3. Poruszenie problematyki autoagresywnego zachowania, pomocy uczniom czasie spotkań z Zespołem PPP, wychowawcą klasy i innymi nauczycielami.

Zasady postępowania w przypadku wystąpienia autoagresywnego zachowania ucznia:

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem autoagresywnego zachowania uczniów, jest zobowiązany do:
 - natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację;
 - w przypadku braku reakcji ucznia, zabezpieczenie go przed urazem – przytrzymanie.
 - odizolowanie ucznia zachowującego się autoagresywnie od grupy;
 - wezwanie, w razie potrzeby, do pomocy innego nauczyciela, pracownika, dyrektora szkoły.
 - W przypadku nasilonych i nieustępujących objawów nauczyciel zobowiązany jest do zawiadomienia pogotowia ratunkowego.
 - Wychowawca wzywa rodziców ucznia i informuje ich o jego autoagresywnym zachowaniu.

Jeśli zachowanie ucznia powtarza się, wychowawca zwraca się z pisemną lub telefoniczną prośbą o zgłoszenie się rodzica (prawnego opiekuna) do szkoły: przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego. W przypadku braku współpracy rodziców/opiekunów ucznia ze szkołą (np. niestawianie się na spotkania, odmowa badania w poradni specjalistycznej, zatajanie wyników badania w poradni, uniemożliwianie zasięgnięcia opinii u specjalistów zajmujących się dzieckiem) lub braku poprawy w zachowaniu, następuje w porozumieniu z wychowawcą klasy, zespołem PPP, pisemne skierowanie sprawy przez dyrektora do adekwatnej instytucji typu Policja, OPS, Wydział Sądu Rodzinnego itp.